

Ki?ilik Bozuklu?u Hastalar?na ?li?kin Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ki?ilik Bozuklu?u Hastalar?na ?li?kin Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24864>

Özet

Kişilik Bozukluğu Hastalarına İlişkin Tutum Ölçeği (KBHİTÖ), Ruh Sağlığı alanında çalışan profesyonellerin veya öğrencilerin kişilik bozukluğu tanısı almış bireylere yönelik sahip oldukları tutumları ve algıları ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir araçtır. Ölçek, Nurhan Eren tarafından 2014 yılında yayımlanan kapsamlı bir çalışmanın parçası olarak geliştirilmiş olup, araştırmanın temel amacı, hem bu tutum ölçeğinin hem de Kişilik Bozukluğu Hastaları ile Çalışmanın Zorlukları Ölçeği'nin (KBHİÇZÖ) psikometrik özelliklerini ortaya koymaktır. Ölçek, tek boyutlu bir yapı üzerine kurulmuştur ve klinik uygulamalarda karşılıklı zorluklar bağlamında tutumların değerlendirilmesine olanak tanır.

Anahtar Kelimeler

Kişilik Bozukluğu, Tutum Ölçeği, Psikometri, Ölçek Geliştirme, KBHİTÖ, Ruh Sağlığı, Stigma

Yazarlar

Nurhan Eren

?

Amaç

Ölçeğin temel amacı, psikiyatri ve psikoloji alanında çalışan veya eğitim gören bireylerin, kişilik bozukluğu olan hastalara karşı geliştirdikleri duygusal ve bilişsel tepkileri, yani tutumları, geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Bu tutumların belirlenmesi, tedavi süreçlerinde karşılaşılabilecek potansiyel engellerin ve terapötik ilişki kalitesini etkileyen faktörlerin anlaşılmasına açısından büyük önem taşımaktadır.

KBHİTÖ, klinisyenlerin ve sağlık personelinin bu hasta grubuyla çalışırken sergiledikleri empati, anlayış, yargılama veya olumlu yaklaşım düzeylerini nicel olarak değerlendirmeyi hedefler. Elde edilen veriler, eğitim programlarının ve süpervizyon süreçlerinin bu alandaki tutumları iyileştirmeye yönelik yeniden düzenlenmesine katkı sağlayabilir.

Yapı

Kişilik Bozukluğu Hastalarına İlişkin Tutum Ölçeği (KBHİTÖ), teorik olarak tek boyutlu bir yapıyı ölçmek üzere tasarlanmıştır. Bu tek boyut, genel olarak, sağlık profesyonellerinin kişilik bozukluğu hastalarına yönelik tutumlarının şiddetini veya yönünü (olumlu/olumsuz) temsil eder.

Ölçek, toplamda 15 maddeden oluşmaktadır. Faktör analizi sonuçları, bu 15 maddenin tek bir ana

faktör altında toplandı mı? göstermi?, bu da ölçeğin yapısal bütünlüğünü ve ölçmek istediği tutum kavramının tekil doğasını desteklemiştir.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliğini incelemek amacıyla gerçekleştirilen analizlerde, verilerin faktör analizine uygunluğunu değerlendirmek için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett Küresellik Testi kullanılmıştır.

KMO Değeri: KBH-TÖ için KMO değeri 0.925 olarak bulunmuştur. Bu değer, örneklem yeterliliğinin mükemmel düzeyde olduğunu ve verilerin faktör analizi için son derece uygun olduğunu göstermektedir.

Bartlett Küresellik Testi: Bartlett Küresellik Testi sonuçları anlamlı bulunmuştur ($p < 0.001$). Bu sonuç, değişkenler arasındaki korelasyon matrisinin birim matris olmadığını ve faktörlerin varlığını istatistiksel olarak anlamlı olduğunu doğrulamaktadır.

Güvenirlilik

KBH-TÖ'nün güvenirlik analizleri, ölçeğin zaman içinde tutarlılığını ve iç tutarlılığını değerlendirmek için yapılmıştır. Ölçeğin iç tutarlılığı ve kararlılığı yüksek bulunmuştur.

İç Tutarlılık (Cronbach Alfa): KBH-TÖ için test toplamının Cronbach Alfa değeri 0.913 olarak hesaplanmıştır. Bu yüksek değer, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda üstün bir iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir.

Kararlılığa Dayalı Güvenirlik: Devamlıya dayalı güvenirlik katsayısı (muhtemelen test-tekrar test veya benzeri bir kararlılık ölçümü) 0.806 olarak bulunmuştur. Bu katsayı, ölçeğin zaman içinde kararlı ölçümler sağladığını işaret etmektedir.

Diğer Ölçek Verileri (KBH-ÇZÖ): Kaynak makalede, e zamanlı geliştiren KBH-ÇZÖ için de güvenirlik verileri sunulmuştur: Test-tekrar test katsayısı 0.702 ve test toplamının Cronbach Alfa değeri 0.952'dir. Her iki ölçeğin analizleri de toplam puanlar üzerinden yapılmıştır.

Faktör Analizi

Kişilik Bozukluğu Hastalarına İlişkin Tutum Ölçeği (KBH-TÖ) için yapılan Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA), ölçeğin tek boyutlu bir yapıda olduğunu ortaya koymuştur. Bu yapı, 15 madde ile temsil edilmektedir.

Faktör analizinin ön koşulları incelendiğinde, verilerin analize uygunluğu istatistiksel olarak doğrulanmıştır. KMO değeri (0.925) ve anlamlı Bartlett Küresellik Testi ($p < 0.001$), faktör çökarma

ölçünün uygunluğunu göstermiştir. Tek boyutlu yapının elde edilmesi, ölçeğin amaçlanan tekil tutum yapısını başarıyla bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamaktadır.

Araç

Test Type:

Geliştirme (Developmental)

Format:

4'lü Likert Ölçeği (0=Hiç, 3=Çoklukla)

Language Available:

Türkçe

Population Group:

Ruh sağlığı alanında çalışan profesyoneller (Psikologlar, Psikiyatristler, Hemşireler) veya öğrenciler.

Age Group:

Belirtilmemiştir (Genellikle yetişkin profesyonel veya üniversite öğrencisi popülasyonu).

Population Details:

Ölçeğin psikometrik özelliklerinin belirlenmesi çalışmasında kullanılan örneklem özellikleri makalede detaylandırılmıştır.

Test Methodology:

Öz bildirim ölçeği. Katılımcılar, verilen ifadelere ne sıklıkta katıldıklarını 4 dereceli Likert formatında belirtirler. Analizler toplam puanlar üzerinden yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Tutum, Psikoloji, Klinik Uygulama, Cronbach Alfa, KMO, Bartlett Küresellik Testi

?

Yazarlar

Author ORCID Identifier:

Belirtilmemiştir

Affiliation Email addresses:

nurhaneren@yahoo.com

Correspondence Address:

Nurhan Eren (iletişim adresi makalede detaylı olarak verilmemiştir, ancak yazarın e-posta adresi mevcuttur.)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı:

Ölçeğin yayımlandığı ve psikometrik özelliklerinin incelendiği çalışmada 2014 yılına aittir.

Şinler ve Ücret:

Ölçeğin kullanımı için yazar Nurhan Eren ile iletişime geçilmesi önerilir (nurhaneren@yahoo.com). Akademik çalışmalarda kullanım genellikle yazar iznine tabidir.

Kaynaklar

Eren, N. (2014). Kişilik Bozukluğu Hastaları ile Çalışmanın Zorlukları ve Kişilik Bozukluğu Hastalarına İlişkin Tutum Ölçeklerinin psikometrik özellikleri. *Nöropsikiyatri Arşivi*, 51, 318-327. doi: 10.5152/npa.2014.7056

Makalenin orijinal PDF bağlantısı: noropsikiyatriarsivi.com

Ölçeğin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: kisilik-bozuklugu-hastalarina-iliskin-tutum-olcegi-toad.pdf

?

Ki?ilik Bozuklu?u Hastalar?na ?li?kin Tutum Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Tek boyut ve 15 madde: Her zamankinden daha ?l?ml? ve anlay??l? olurum.

ARABPSYCHOLOGY.COM